

Deset let zachraňovali kostel, vděku se ale nedočkali

Před rokem **neprodoužila** církev dobrovolníkům **smlouvu o výpůjčce** kostela sv. Jakuba v Bedřichově Světci. Ten je **od té doby** pro veřejnost **uzavřený**.

5plus2
ROZHOVOR

ZUZANA MENDLOVÁ

BEDŘICHŮV SVĚTEC | Více než deset let vraceli dobrovolníci život do kostela sv. Jakuba v Bedřichově Světci, který leží asi devět kilometrů od Mostu. Na konci loňského února ho však museli už téměř kompletně opravený vrátit církvi a jeho další osud mohou pozorovat jen zpovzdálí. „Pokud není kostel v provozu, tak chátrá,“ říká smutně Bořek Valvoda, který byl u rekonstrukce nejstarší mostecké památky od samého začátku.

Kdy jste se dozvěděli o poměrně zstrčeném kostelíku a o tom, že potřebuje pomoc?

Nabídku starat se o kostel sv. Jakuba v Bedřichově Světci jsme dostali v roce 2005 od bývalého mosteckého faráře Josefa Hurta. Přišel s tím, zda bychom jako Rotary klub Most (Mezinárodní organizace, jejímž cílem je budovat dobro, v Mostě funguje od devadesátých let minulého století) nemohli nějak pomoci. Nakonec jsme se v roce 2006 s římskokatolickou farností Bečov a obcí Bělušice domluvili, že se pokusíme společnými silami dát kostel dohromady. Během následujících 10 let se podařilo sehnat od sponzorů a institucí kolem 2 milionů korun a kostelu navrátit, s výraznou pomocí dobrovolníků, jeho zašlou krásu.

INZERCE

KOUPÍM

Staré sklo, porcelán, hračky, obrazy, nábytek, lampy, hud. nástroje, hodiny, radia a gramo, voj. věci, vánoční, různé stroje. Vše staré, starožitné i veteš.

Různý sběratelský materiál a zajímavosti: lahve, pohledy, peníze, vyznamenání apod.

VOLF, tel.: 776 118 764

Přijedu - zaplatím, seriózně.

Jak kostel tehdy vypadal?

Kostel byl bez oken, chyběla podlaha, vše bylo vyrabované, byly poškozené malby, okolí kostela zarostlé náletovými dřevinami, původní zeď kolem bývalého hřbitova byla v rozvalinách. Dotaci s finanční spoluúčastí farnosti na opravu střechy zajistil ještě v roce 2005 farář Hurt.

Takových zničených staveb je v kraji mnoho. Čím na vás kostel zapůsobil, že jste se pustili do oprav?

Tehdy bylo pro nás všechny překvapením, že se jedná o nejstarší dochovanou stavbu na Mostecku. Kostel je postavený v pozdně románském a raně gotickém slohu a na tomto místě stojí už od počátku 13. století. I přes to, že kostel tehdy vypadal spíš jako ruina, všechny nás ohromil. Tím svým místem na vršku totiž působí jako takový milý Ladovský kostelíček. Pokud bychom se do oprav nedali, tak bychom o něj za pár let přišli. Mnohé kostely, nejen na Mostecku, jsou v současné době ve velmi špatném stavu. Stačí se podívat třeba jen na kostel v Havraní, který začíná být také ve stavu značného rozkladu. Jakmile není ve stavbě život, začíná chátrat.

Co všechno jste museli udělat?

Celý rok jsme čistili vnitřek kostela od sutin, zbavovali jeho okolí náletů. Drobnější práce jsme si děl-

ali sami, ale na ty těžší jsme museli oslovovat kamarády a známé, kteří už měli k dispozici potřebnou techniku. Velké stromy se musely vytrhat strojem. Při všech pracích bylo potřeba dodržovat pravidla, která určovali památkáři. Naštěstí jsme s nimi našli vždycky společnou řeč. Do kostela jsme navrátili vitráže, opravili vchod, omítky nebo celou zeď kolem něj. A hlavně, začali jsme v kostele pořádat kulturní akce.

A lidé začali do kostela chodit...

Návštěvníci si na výstavy, koncerty, poutě nebo velmi oblíbené vánoční zpívání rychle zvykli. Tehdejší farář Josef Hurt při větších akcích pronášel sváteční slova, při obnovení poutě ke svátku sv. Jakuba sloužil po mnoha letech v kostele mši svatou. Najednou sem přijížděli lidé, kteří se chtěli nechat v kostelíku pokřtít nebo ti, kteří tu od války nebyli. Je to malý kostel, takže ho zcela zaplní 80 až 100 lidí, má ale neskutečnou atmosféru. K našemu překvapení ho vzali za svůj i místní a v roce 2010 jsme založili Sdružení pro obnovu kostela svatého Jakuba (KOSVAJ), kde už byli přímo i obyvatelé Bedřichova Světce. Vstoupili jsme do MAS Naděje, abychom mohli využívat dotace na obnovu památek. Právě z tohoto důvodu měla MAS Naděje kostel od roku 2011 na šest let ve výpůjčce.

Před rokem ale přišel konec spolu-

práce a kostel od té doby zůstává jak sdružení, tak návštěvníkům uzavřený. Proč?

Když nám v roce 2015 farář Grzegorz Czyżewski, který zde působí od roku 2010, neprodoužil výpůjční smlouvu, byl to pro všechny šok. Ozvala se i starostka Bělušic Veronika Pochobradská a církev nabídla možnost, že by obec převzala správu kostela do své výpůjčky nebo dokonce vlastnictví. Všichni jsme byli na jednání o pokračování smlouvy, ale ze strany církve na to nikdo nepřistoupil. Kostel jsme tedy museli ke konci loňského února odevzdat a od té doby se v něm, kromě dvou našich dlouho dopředu domluvených akcí, nic nekonalo a zůstává bez nějaké viditelné péče stále zavřený. Víím, že kostel nebyl a není naše hračka, ale po těch letech jsme k němu získali určitý vztah a současná situace nás strašně mrzí.

Stihli jste všechno dokončit?

Bylo by potřeba celý kostel odvodnit a zajistit, aby se v něm větralo. Je tam totiž velká vlhkost. Dokud byla vymáčaná okna, tak prostor přirozeně větral. Jak se udělaly vitráže a dveře, je prostor uzavřený a víc se v něm drží vlhkost. Což je teď asi nejzásadnější problém. Kostel stojí na skále a voda se nemá kam vsakovat. Na celé odvlhčení a odvodnění jsme už měli připravený projekt i našetřené peníze. Celkem 150 tisíc korun, jako 30procentní podíl k žádosti o dotaci. Od památkářů jsme měli odsouhlasené měděné okapy i kamenné chodníčky, stejné jako se dělaly dřív, aby odváděly vodu úplně mimo prostor. To se ale nám už od roku 2015 nepodařilo realizovat, protože nám pan farář Czyżewski, jako správce památky, nepodepsal žádost o dotaci.

5 PLUS²

Vydává: MAFRA, a.s., IČ: 45313351, se sídlem Praha 5, Karla Engliše 519/11, PSC 150 00 ■ Evidenční číslo: MK ČR E 20628 ■ Šéfredaktor 5plus2: Petr Škarda ■ Zástupce šéfredaktora 5plus2: Jan Korběl ■ Vedoucí krajské redakce MAFRA: Jan Veselý, jan.vesely@mafra.cz ■ Editor: Miroslava Strnadová, miroslava.strnadova@mafra.cz ■ Vedoucí krajské inzerce: Ondřej Machek, tel.: 601 392 950, Ondrej.Machek@mafra.cz ■ Vedoucí distribuce 5plus2: Martina Kohoutová, martina.kohoutova@mafra.cz ■ Krajská redakce: Palác Jordan, Dlouhá 3458/2A, 400 01 Ústí nad Labem ■ Redaktor: Zuzana Mendlová, tel.: 734 517 050, zuzana.mendlova@mfdnes.cz ■ Tisk: TISKÁRNÝ MAFRAPRINT Praha a Olomouc ■ Vydání je neprodejně, vychází každý pátek. ■ © MAFRA, a.s. 2014 nebo uvedení dodavatele obsahu. Jakékoli užití a šíření částí nebo celku obsahu týdeníku 5plus2 (včetně jeho překladu) bez písemného svolení vydavatele je zakázáno. Nevýžádané příspěvky se nevracejí. Vydavatel si vyhrazuje právo bez udání důvodu nepřijmout inzerce. ■ Vydavatelství MAFRA, a.s. je součástí koncernu AGROFERT.